

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Filosofia

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Ja que, segons els raonaments que acabo de fer, per a conèixer la naturalesa de Déu —fins on la meua n'era capaç— no em calia sinó considerar, a propòsit de totes les coses de què trobava en mi idees, si posseir-les era una perfecció o no; i estava segur que no hi havia en ell cap de les que significaven alguna imperfecció, però que sí que hi eren totes les altres. Així, veia que en ell no hi podia haver el dubte, la inconstància, la tristesa i altres coses semblants, atès que jo mateix hauria estat ben content d'estar-ne exempt. A més d'això, tenia idees de diverses coses sensibles i corporals; ja que, encara que suposés que somniava i que tot el que veia o imaginava era fals, tanmateix no podia pas negar que unes tals idees es trobessin en el meu pensament. Però, com que ja havia conegut molt clarament en mi que la naturalesa intel·ligent és distinta de la corporal, considerant que tota composició revela dependència i que la dependència és manifestament un defecte, vaig pensar que en Déu no podia ser una perfecció ser compost d'aquestes dues naturaleses, i que, per consegüent, ell no ho era; però que, si hi havia en el món cossos o bé intel·ligències o altres naturaleses que no fossin totalment perfectes, el seu ésser havia de dependre del poder de Déu de tal manera que no poguessin subsistir sense ell ni un sol moment.

René DESCARTES. *El discurs del mètode*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, dels mots o les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
  - a) «idees de diverses coses sensibles»
  - b) «subsistir»

3. Per què diu Descartes que «ja havia conegut molt clarament en mi que la naturalesa intel·ligent és distinta de la corporal»? Feu referència als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes de l'ànima («la naturalesa intel·ligent») amb una altra concepció de l'ànima que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Descartes té raó quan defensa que podem demostrar racionalment l'existència de Déu? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

—Com a fundadors de la ciutat —vaig dir jo—, hem d'obligar els homes de naturalesa privilegiada a dedicar-se al coneixement que hem definit com el més sublim, contemplant el bé en si mateix i elevant-se fins a ell per aquest camí aspre de què hem parlat; però després que hagin arribat a aquest punt i hagin contemplat el bé durant cert temps, guardem-nos de permetre'ls el que avui se'ls permet.

—Què?

—No consentirem que es quedin en aquesta regió superior —vaig dir—, negant-se a baixar de nou a la vora dels desgraciats captius, per prendre part en els seus treballs i en els seves cerimònies, tant si són de poca vàlua com de molta.

—Però haurem de ser tan durs amb ells? —va preguntar—. Per què hem de condemnar-los a una vida miserable quan poden gaudir d'una vida més agradable?

—Tornes, benvolgut amic —vaig dir—, a oblidar que la llei no ha de proposar-se per objecte la felicitat d'una determinada classe de ciutadans amb exclusió de les altres, sinó la felicitat de tot l'Estat; que, amb aquesta finalitat, unint en harmonia els interessos de tots els ciutadans, s'ha de procurar, per mitjà de la persuasió o de l'autoritat, que es donin els uns als altres tot el suport amb què poden servir la comunitat; i que, en formar amb cura ciutadans com aquests, no es pretén deixar-los lliures perquè facin de les seves facultats l'ús que els vingui de gust, sinó servir-se d'ells amb la finalitat de fortificar els llaços de l'Estat.

PLATÓ. *República*, 519

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]

2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
a) «bé en si mateix»
b) «desgraciats captius»
3. Per què diu Plató que el coneixement més sublim és la contemplació del bé en si mateix? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Plató del govern just amb una altra concepció del govern just que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Plató té raó quan defensa que l'Estat ha d'obligar a governar aquells que estiguin millor preparats? Raoneu la resposta.
[2 punts]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Filosofia

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

És injustificat castigar algú simplement perquè estigui ebri; però, en canvi, cal castigar el soldat o el policia que s'embriaguï estant de servei. En suma, sempre que existeix un dany o un risc de danys definits, ja sigui a un individu o a la col·lectivitat, el cas ja no cau dins l'àmbit de la llibertat i entra de ple dins l'àmbit de la moralitat o del dret.

Però, en relació amb el dany merament contingent o, com podria anomenar-se, derivat que una persona causa a la societat per una actuació que no viola un deure específic envers la col·lectivitat ni ocasiona un dany perceptible a cap individu determinable, llevat d'ell mateix, aquest inconvenient és un dels que la societat pot permetre's de patir per preservar el bé superior de la llibertat humana.

J. S. MILL. *Sobre la llibertat*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
  - a) «àmbit de la llibertat»
  - b) «àmbit de la moralitat»

3. Per què diu Mill que, en certs casos en què algú tria fer-se mal a si mateix, «aquest inconvenient és un dels que la societat pot permetre's de patir per preservar el bé superior de la llibertat humana»? Feu referència als aspectes del pensament de Mill que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció que té Mill de la funció de l'Estat amb una altra concepció d'aquesta funció que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Suposem que algú decideix no cordar-se el cinturó de seguretat quan ha de conduir. Creieu que és correcta la doctrina de Mill, segons la qual, si ningú més no pot ser afectat per la decisió, la societat no ha d'intervenir? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

Imagina't algú que, en mirar alçat el cap, observa en el sostre una varietat de colors. Segons el que defenses, hauríem de dir que hi veu amb la intel·ligència i no amb els ulls. Potser tu tens raó i sóc jo qui pensa d'una manera massa simple. Però no puc deixar de creure que l'única ciència que obliga l'ànima a mirar enlaire és la que té per objecte l'ésser i el que és invisible. [...] Ens hem de servir de la imatge policromada del cel com a exemple per comprendre millor totes aquestes coses. Imaginem, per exemple, que ens trobéssim per atzar uns dibuixos extraordinaris meravellosament traçats per Dèdal o per qualsevol altre artista o pintor. És cert que qualsevol expert en geometria, en veure'ls, pensaria que eren una obra mestra ben difícil d'imitar, però trobaria ridícula la idea d'examinar-los acuradament per poder copsar en ells la veritable igualtat, o l'essència del que sigui ser doble, o de qualsevol altra proporció.

PLATÓ. *República*, 529-530

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
  - a) «el que és invisible»
  - b) «veritable igualtat»

3. Per què diu Plató que «l'única ciència que obliga l'ànima a mirar enlaire és la que té per objecte l'ésser i el que és invisible»? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció platònica del coneixement amb una altra concepció del coneixement que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]

5. Creieu que Plató té raó quan defensa que els cossos visibles no poden ser la veritable realitat? Raoneu la resposta.
[2 punts]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés